

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

Terror a Winnipeg

Elaborades per Joan Andrés

T E R R O R A W I N N I P E G

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Eric Wilson*

Il·lustrador: *Joan Arocasi i Gavin Rowe*

Edicions Bromera / Alzira, 1998

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 60

Format: 20,5×13 cm, 152 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: a partir de 12 anys. Els lectors se sentiran fàcilment identificats amb els protagonistes de la història i captivats també per l'ambient misteriós i d'intriga de l'argument.

RESUM ARGUMENTAL

El grup terrorista DEMON ha amenaçat de segrestar Diana, filla del ric propietari de les fàbriques Dorchester, si l'industrial no posa remei a la difícil situació a què la contaminació provocada per aquestes està portant tant les persones com el medi ambient de la zona.

L'amenaça es veu complida quan Diana i el seu amic Tom Austen activen el sistema de seguretat de la mansió dels Dorchester en un intent de provar-ne la ineficàcia. Els terroristes, que estaven a l'aguait, aprofitant el desconcert provocat per aquesta acció, segresten els dos xiquets i se'ls emporten en una furgoneta.

Tom aconsegueix escapar en un descuit dels segrestadors i, sentint-se culpable del segrest, decideix investigar pel seu compte per a alliberar la seua amiga.

Els primers passos el duen cap a la vora del riu, lloc on havia sentit dir als segrestadors que s'havien de trobar amb els seus caps. Allí coneix Red Smith, un cuidador de tigres del zoològic que li sembla altament sospitos.

Aprofitant una visita escolar al zoològic, Tom intenta traure informació a Red Smith, però, mentre estan parlant, aquest és ferit d'un tret de pistola disparat per un home de cabells blancs.

L'endemà, la classe de Tom va de visita al parlament i en una manifestació que es feia a la porta contra de les indústries Dorchester, descobreix l'home dels cabells blancs. Tom abandona els companys de classe i el segueix fins a la casa d'Annie Tempesta, una índia *cree* membre de DEMON i amiga de l'home dels cabells blancs. Allí obté noves pistes de l'amagatall on està segrestada Diana, però és descobert i ha de fugir a través del bosc i creuar el riu nadant sota les bales del seu perseguidor.

Finalment, després d'unes quantes peripècies més, i gràcies a Tom, se celebra el felix desenllaç del segrest amb una gran festa, on el pare de Diana farà públic que, a partir d'aquell moment, les indústries Dorchester posaran tots els mitjans necessaris per a respectar el medi ambient i els drets de les persones.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

Les difícils relacions entre la indústria moderna i la conservació del medi ambient, així com la complicada tria entre qualitat de vida i la necessitat dels llocs de treball —temes tots aquests de rigorosa actualitat— són l'eix central al voltant del qual gira la trama d'aquesta història.

Però l'interés del llibre no acaba amb el tema principal, perquè de la seua lectura poden sorgir molts altres temes que podem tractar mitjançant el debat o el treball en equip, tant a nivell oral com escrit. Així, entre altres, podem trobar arguments tan suggeridors com:

—Es pot justificar el terrorisme i la violència quan es tracta d'obtenir un objectiu noble?

—Què és primer, l'interés particular d'un individu o el de la col·lectivitat?

—El valor de l'enginy, la cooperació i la perseverança.

—L'idealisme com a forma de vida.

—Les relacions d'amistat.

—Qui és responsable de les malalties provocades per la contaminació industrial?

—Són compatibles el progrés i el respecte al medi ambient?

L'AUTOR

Eric Wilson va nèixer a Ottawa (Canadà) l'any 1940 i actualment imparteix classes d'anglès i de matemàtiques a la Universitat de Colúmbia Britànica. Des de fa bastants anys escriu per a infants i joves. S'ha especialitzat, a més, en el camp de la narració policíaca, on ha aconseguit un gran èxit de públic amb obres com *Pànic a Vancouver*, *Assassinat en el Canadian Express* i *Els vampirs d'Ottawa* —totes publicades per Edicions Bromera a la Col·lecció «El Micalet Galàctic»—. Amb *Terror a Winnipeg*, Eric Wilson ens dóna una mostra més de la seua facilitat per a connectar amb els joves lectors.

L'IL·LUSTRADOR

Les il·lustracions de l'interior del llibre són de Gavin Rowe i reproduïxen fidelment els dibuixos que acompanyen l'edició original anglesa de la novel·la. No obstant això, l'autor de les suggeridores il·lustracions de la portada i contraportada —dibuixades exclusivament per a l'edició d'Edicions Bromera— és Joan Arocas, nascut a l'Alcúdia (Ribera Alta) i conegut pels lectors de l'editorial, ja que ha il·lustrat anteriorment els llibres *Gulliver a Lil·liput*, *La vall de la por*, *El misteriós punyal del pirata*, *El supervivent* i *Uns papers en una capsa*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció es presenten separades del llibre de lectura per a deixar al criteri de la mestra o del mestre les possibilitats d'usar-les una vegada llegida la història. Encara que les propostes han estat elaborades pensant en el currículum escolar del tercer cicle d'educació primària i primer cicle d'educació secundària obligatòria, fóra convenient triar, entre els exercicis i jocs proposats, els més adequats per a cada nivell, així com els més adients a les necessitats, els gustos i els interessos dels alumnes de la classe. Per les mateixes raons, aquestes

propostes de treball són ampliables o modificables en qualsevol aspecte.

En les propostes didàctiques següents s'han inclòs una sèrie d'activitats que ajudaran els alumnes en l'anàlisi i el comentari de text. En aquest sentit, es proposen uns exercicis que analitzen l'estructura, el narrador, l'estil i els personatges de la narració, tot intentant i aconseguint un equilibri entre l'activitat instructiva i lúdica per a despertar l'interés dels alumnes per les propostes de treball. Cal, però, recordar que la lectura ja és, per si mateixa, una activitat suficientment recreativa, completa i instructiva i que, en conseqüència, no necessita cap activitat complementària per a ser interessant i enriquidora.

És cert que llegir suposa un esforç per part del lector i que, de vegades, no és fàcil; però, superada aquesta dificultat inicial, comença l'autèntic camí vers el plaer de la lectura. Per això, si aconseguim interessar els lectors i les lectores en el llibre escollit, tindrem molt de camí guanyat.

Una manera d'aconseguir-ho és fer-ne una bona presentació a fi d'aconseguir que, als possibles lectors, se'ls moguen les ganes de llegir-lo. Ací us en proposem una, a manera d'exemple, alhora eficaç i senzilla de preparar.

Abans d'ensenyar el llibre, es pregunta als alumnes:

—Coneixeu llibres on el protagonista siga un detectiu de la vostra edat?

A continuació, dividim la pissarra en tres parts per tal d'anar anotant-hi el que diguen els alumnes.

TÍTOL DEL LLIBRE	NOM DEL O DE LA PROTAGONISTA	AUTOR O AUTORA
------------------	------------------------------	----------------

—De tots els que heu anomenat, quin és el vostre detectiu preferit? Per què?

Quan han acabat d'expressar les seues preferències, el mestre o la mestra mostra *Terror a Winnipeg*, dirigint-se de nou a la classe, pregunta:

—Coneixeu aquest llibre? Sabeu qui l'ha escrit? Heu llegit altres llibres del mateix autor? Quins? Què sabeu d'aquest escriptor canadenc? (Si no el coneixen el presentarem. Per a fer-ho, podem utilitzar la biografia que apareix a les propostes didàctiques del llibre.)

Seguidament, ensenyem algunes de les il·lustracions del llibre, incloses les dos de la coberta, alhora que anem fent preguntes que els donen pistes sobre el contingut del llibre, com per exemple:

—Qui deu ser el xiquet de la portada? Per què fuig? Per què porten màscares i van armats, els perseguïdors? Quina relació creieu que hi ha entre el dibuix de la portada i el de la coberta posterior? Per què el llibre es titula *Terror a Winnipeg*? On es troba Winnipeg? Etc.

Una vegada acabat el joc de les preguntes, els demanem:

—Ara elaboreu hipòtesis sobre el seu contingut i no us talleu per a fer-les ben fantàstiques.

Per a acabar, es trien les tres o quatre hipòtesis més interessants i es demana a l'alumnat que les copien en els seus quaderns. Després, se'ls comunica que hi haurà un premi per a l'alumne o alumna que, a judici de la resta de la classe, s'haja acostat més a la realitat del contingut del llibre. A continuació, es proposa la lectura de la novel·la i, una vegada llegida, es fa una assemblea de classe on es debat el seu contingut, si els ha agradat o no i per què, els aspectes positius i negatius que presenta, etc. Finalment es fa una votació i es tria la hipòtesi guanyadora del premi.

SOLUCIONS:

Solució al trencaclosques:

1	K	A	U	F	M	A	N	/	S	E	G	R	E	S	T	/	/	/	/
2	A	M	A	G	A	T	A	L	L	/	L	E	E	/	D	E	M	O	N
3	G	U	A	R	D	A	E	S	P	A	T	L	E	S	/	O	B	A	N
4	T	I	G	R	E	S	/	/	M	A	L	E	T	Í	/	S	O	R	D
5	/	/	P	O	W	E	L	L	/	/	/	S	E	N	Y	A	L	/	/
6	/	M	E	D	U	S	A	/	T	E	R	R	O	R	I	S	T	A	/
7	/	I	N	D	I	F	E	R	È	N	C	I	A	/	/	/	/	/	/

Solució al missatge secret: DIANA I JO ANEM A LA FÀBRICA. LA BOMBA ÉS AL MALETÍ.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR/A:

IL·LUSTRADOR/A:

EDICIONS BROMERA

COL·LECCIÓ: Núm.:

1. Explica breument quin és el tema de *Terror a Winnipeg*.

.....
.....
.....
.....

2. Creus que l'obra que has llegit intenta comunicar-nos algun missatge concret? Explica quin o quins i per què.

.....
.....
.....
.....

3. Què hauria passat si Tom Austen no haguera descobert la vertadera personalitat de la senyoreta Ashmeade? Com hauria acabat la història? Reescriu el final del llibre.

4. Fes una valoració crítica del llibre on expresses la teua opinió, separant els aspectes positius que hi hages trobat dels negatius.

Aspectes positius:

.....
.....
.....
.....
.....

Aspectes negatius:

.....
.....
.....
.....

B) ESTUDI I ANÀLISI DE L'OBRA

1. L'ESTRUCTURA

L'estructura temporal de *Terror a Winnipeg* és lineal, és a dir, l'autor presenta els fets d'una manera ordenada segons passen en el temps. Generalment, les novel·les d'estructura lineal consten de tres parts: introducció, nus i desenllaç.

1.1. Resumeix cadascuna de les tres parts del llibre:

Introducció:

.....
.....
.....

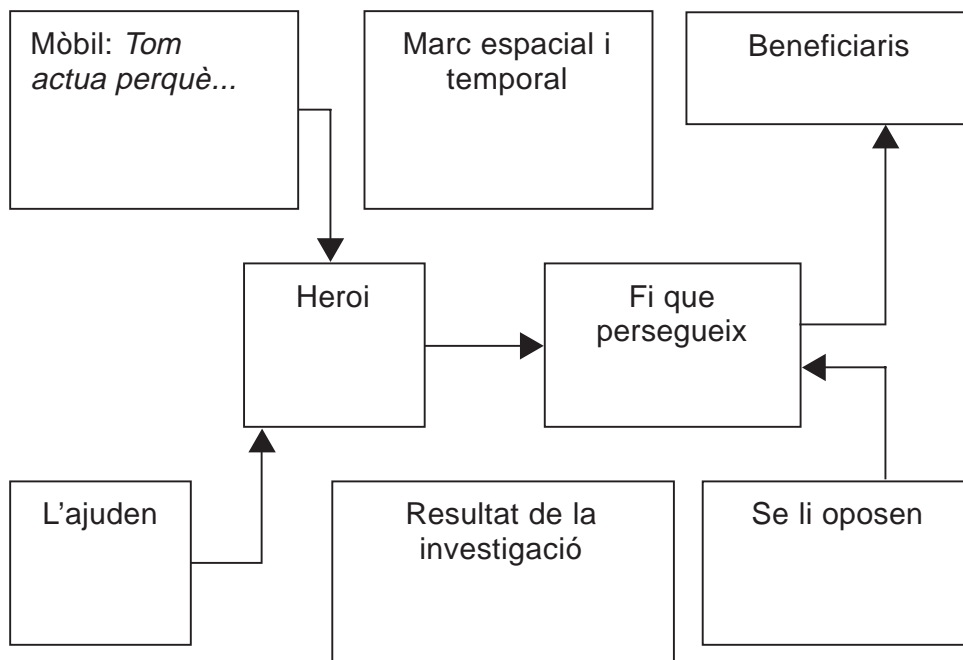
Nus:

.....
.....
.....

Desenllaç:

.....
.....
.....

1.2. T'has fet una idea global de l'estructura de la història?
Comprova-ho omplint aquest esquema:

2. EL NARRADOR

El narrador és la persona que conta la història, que assenyalava l'ordre en què passen els fets, descriu on passen les coses, indica les actituds, els gestos i els moviments dels personatges, al mateix temps que descriu i reforça els continguts dels diàlegs.

2.1. Canvia les expressions en cursiva (que són les que utilitza el narrador per a reforçar els diàlegs) per altres que t'agraden més.

—Què passa? —*Va preguntar una de les dones que duïen la pancarta.*

—Vinga, iaio! —*crià un dels manifestants*—. Diga-li què està passant a Monarch.

—Tu mateix —*li va dir la xica, assenyalant un pot de vidre*—. Alguna cosa més?

Una narració és omniscient si és contada per una persona desconeguda, que sembla saber el que parlen i senten tots els personatges, com si fóra alhora en tots els llocs, i per això la història està narrada en tercera persona. Una narració també pot ser subjectiva si el narrador conta la història en primera persona i és un personatge més de la novel·la o el protagonista.

2.2. El narrador de *Terror a Winnipeg* parla en primera o en tercera persona?

2.3. La narració és omniscient o subjectiva?

2.4. Imagina que Tom Austen fóra alhora el narrador i el protagonista de la història. Com hauria escrit aquest fragment?

Tom s'apressà a buscar un lloc on amagar-se, però només va poder incrustar-se contra la paret més fosca, abans que la porta s'obri. Segons després va sentir el soroll d'uns peus que baixaven per l'escala de fusta.

Ajuda'l tu, però no t'oblides que ho has de fer en primera persona.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. L'ESTIL

L'estil és la manera peculiar d'escriure d'un autor o autora i els recursos (narració, descripció, diàlegs, metàfores, comparacions, el·lipsis...) que aquest o aquesta utilitza per a aconseguir motivar els lectors.

3.1. Què predomina en el llibre que acabes de llegir: la narració, la descripció o el diàleg?

3.2. Totes aquestes denominacions serviren per a catalogar el text? Quines sí i quines no? Per què?

terror	reflexió	realisme	agilitat
ecologisme	romanticisme	humor	intriga
lirisme	avorriment	emotivitat	diversió

3.3. Com deus haver pogut comprovar, un dels recursos que utilitza l'autor són les expressions i frases fetes. Explica el que significa cadascuna d'aquestes que apareixen en el llibre.

De què vas?.....

I ara què, Einstein?.....

El va mirar amb cara de pocs amics.....

.....
Cap de suro!.....

La curiositat va matar el gat.....

4. ELS PERSONATGES

Terror a Winnipeg és una narració típicament policíaca. Aquests tipus de narracions presenten generalment personatges molt tipificats que prenen lloc en una intriga o trama el desenvolupament de la qual, després de totes les peripècies, sol resultar previsible.

4.1. Eric Wilson, per tal de remarcar els trets físics o psíquics dels personatges, els descriu amb una frase impactant. Així de Red Smith diu que tenia «uns ulls de mirada vivíssima». Amb quina frase descriuries:

Tom Austen:

Dietmar Oban:

Diana:

La senyoreta Ashmeade:

.....
Annie Tempesta:

El senyor Dorchester:

.....
Harlan:

4.2. Si fores l'autor d'aquesta història, hauries pensat en els mateixos personatges a l'hora d'escriure-la? Quins en llevaries i quins hi afegiries? Per què?

4.3. *El joc dels personatges*. Un dels jugadors ha de pensar un dels personatges que apareixen en el llibre. El joc consisteix a encertar el personatge, fent preguntes que són contestades amb un sí o un no únicament. En general es posa un límit de 10 a 15 preguntes, depenent de l'edat dels jugadors i de la complexitat dels personatges.

C) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. L'autor escriu en un moment de la novel·la: *Tremolant de por i de cansament, Tom va eixir per fi de l'aigua; encara no s'acabava de creure que estava viu.*

Què et sembla el text? Si et trobares en la mateixa situació que Tom, tindries por? Explica-ho.

2. Què deu significar la paraula DEMON? Intenta donar un valor a cada lletra i compara el que tu has pensat amb el resultat obtingut per la resta de la classe. Entre totes i tots esculliu el significat que us sembla més apropiat.

3. Un dels pobles més afectats per la contaminació de les indústries Dorchester és el dels indis *cree*. Què coneixes d'aquesta ètnia índia? Transforma't en Tom Austen, investiga tant com pugues, i després fes un breu informe amb els resultats de la teua investigació.

4. La història passa a Winnipeg. Què saps d'aquesta ciutat? Si vols saber algunes coses, t'ho posarem ben fàcil: sols has de completar aquest text, ajudant-te d'un atlas i d'un llibre de geografia o una enciclopèdia.

Winnipeg es troba entre els° latitud nord i els° de longitud, al continent, en la confluència dels rius Rojo i Forma part de l'estat de Té habitants que parlen l'idioma És un important nus ferroviari i les seues principals indústries són:

.....

.....

5. El senyor Stones i els seus alumnes van a visitar l'edifici del Parlament del seu estat però, saps què és un parlament i quina és la funció que tenen les persones que treballen allí?

6. A més, de l'edifici del Parlament, se'ns diu que és d'estil neoclàssic. Quines són les característiques de l'arquitectura neoclàssica? Coneixes algun edifici neoclàssic? Explica-ho.

7. Tom ha deixat un missatge al senyor Stones, però, per si de cas l'intercepta la senyoreta Ashmeade, li l'ha escrit en clau. El senyor Stones, quan es desperta, no està per a romanços i no sap què vol dir. Ajuda'l desxifrant-li tu el missatge.

♥ I ✓ N ✓ ⓘ ✈ O ✓ ● E † A L ✓
 F ✓ 🚲 R ⓘ □ ✓ . ✨ ✓ B 🏠 † 🚲 ✓ 📺 S
 ✓ ✨ † ✓ ✨ 📺 T ⓘ.

8. Les aparences enganyen. Recordes què va pensar Tom en veure per primera vegada Red Smith? Però, qui era en realitat Red Smith? T'ha passat mai alguna cosa semblant? Explica-ho.

9. La policia, per fi, ha agafat la senyoreta Ashmeade i l'han interrogada, però, per un error de l'ordinador, s'han perdut les preguntes que li han fet. Què creus que li deuen haver preguntat? Fixa't en les respostes:

.....
.....
No parlaré si no tinc un advocat.
.....

.....
.....
La informació, l'obteníem mitjançant un sistema complex que jo no li explicaré mai com funcionava.
.....

.....
.....
Em va enganyar totalment.
.....

.....
.....
Ell no sabia res de les meues activitats clandestines.
.....

10. El joc del «TRENACLOSQUES»

Amagades en aquest trencaclosques, estan les solucions a les preguntes que apareixen més avall. Podràs obtenir-les recomponent el trencaclosques. Et serviran com a pistes les definicions, els quadres negres i algunes lletres.

1. Personatge masculí, de cabells grisos que convida Tom a menjar sopa de peix. Delicte comés pel qui reté una o més persones per obtenir una quantitat en canvi del rescat.

2. Lloc apropiat per a amagar-hi alguna cosa. Nom de pila de la senyoreta Ashmeade. Pretesa associació ecologista que lluita contra les fàbriques Dorchester.

3. Acompanya Diana per protegir-la de possibles agressions. Cognom del millor amic de Tom Austen.

4. Els cuida Red. Dins estava la bomba que havia de matar el senyor Dorchester. Es diu del so apagat, poc distint.

5. Germanastre de Diana. Indicació o avís que serveix per a anunciar o advertir alguna cosa.

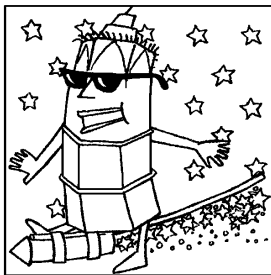
6. Segons la mitologia grega, qualsevol persona que la mirara a la cara es convertiria en pedra. Persona que utilitza la violència d'una manera sistemàtica i sovint indiscriminada en la lluita social i política.

7. Absència d'interés per alguna cosa.

1																			
2								L											
3	G																		
4								M											
5																			
6																			
7	I																		

TIGR PO A
 KAU SE SEG BAN AATA
 AM R ORD ADDR MI
 GU N CIA RE E
 ORIST DE LEE ST
 LL FMAN A ATL ÍS T MON AS
 SP G NDIFE ALET NYAL RÈ ER EDUS
 M

E L M I C A L E T

G A L A C T I C